Varbergs kommun
ks@varberg.se

2018-07-04
Dnr 400-2017:7326

# Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisning om källkritiskt förhållningssätt – samhällskunskap och svenska i grundskolan vid Hagaskolan 4-9 i Varbergs kommun

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisning om källkritiskt förhållningssätt – samhällskunskap och svenska i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i undervisningen om källkritiskt förhållningssätt till digitala och andra källor. Detta omfattar både *vad* undervisningen om källkritiskt förhållningssätt innehåller och *hur* undervisningen utformas så att eleverna ges möjlighet att utveckla sina förmågor.

I granskningen omfattar begreppet källkritiskt förhållningssätt både undervisning om *informationssökning och källkritik*. Granskningen omfattar källkritiskt förhållningssätt både till *digitala och andra källor* men med särskild uppmärksamhet på hur undervisningen möter utmaningar kopplade till digitala källor. Granskningen omfattar ämnena *samhällskunskap* och *svenska* i grundskolans årskurs 9.

De övergripande frågeställningarna är:

**Samhällskunskap**

- I vilken utsträckning ger undervisningen i ämnet samhällskunskap eleverna förutsättning att utveckla sin förmåga att söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet?
- Hur utformas undervisningen för att eleverna ska kunna utveckla denna förmåga?

**Svenska**

- I vilken utsträckning ger undervisningen i ämnet svenska eleverna förutsättningar att utveckla sin förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa?
- Hur utformas undervisningen för att eleverna ska kunna utveckla denna förmåga?

Granskningen genomförs i 30 skolor, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän.

Hagaskolan 4-9, är en kommunal grundskola i Varbergs kommun med elever i årskurs 4-9. Skolenheten har vid granskningstillfället ca 255 elever varav 54 går i årskurs 9. Skolan leds av en rektor. Det finns tre lärare som undervisar i svenska/svenska som andraspråk och två lärare som undervisar i samhällskunskap i årskurs 9.

Skolinspektionen besökte Hagaskolan den 29 maj 2018. Besöket genomfördes av Erica Jonvallen och Olivia Öberg. Intervjuer med elever, lärare i svenska/svenska som andraspråk, lärare i samhällskunskap och rektor har genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området.

## Skolinspektionens bedömning

### Samhällskunskap

*Undervisningens omfattning*

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i samhällskunskap omfattar olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll. Granskningen visar till exempel att eleverna får undervisning om mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer. Eleverna får också undervisning om skillnader mellan olika medier vad gäller trovärdighet. Till exempel jämförs olika nyhetskanaler och tidningar utifrån källkritiska frågor. En journalist från en lokal nyhetstidning bjuds också in för att prata om tidningars uppbyggnad, journalisters arbete och källkritiskt förhållningssätt i förhållande till både tidningar och internet.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i samhällskunskap omfattar nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Granskningen visar att grunden för arbetet med nyhetsvärdering läggs i arbetsområdet Massmedia i årskurs 7. Därefter fortsätter arbetet i andra arbetsområden, till exempel i Hur Sverige styrs i årskurs 8. Hur bilder vinklas och används för att skapa olika känslor och reaktioner är också en del av undervisningen. Även fenomen som ”fake news” och ”klickbete” tas upp.

Undervisningen omfattar hur olika individer och grupper framställs. I arbetsområdet Massmedia får eleverna till exempel reflektera över hur kön och etnicitet påverkar mediers framställning och människors bilder av omvärlden. Eleverna har bland annat fått räkna kvinnor och män utifrån representativitet i tidningar. Eleverna har också fått reflektera över närhetsprincipen och begrepp som förvrängning och vinkling. Det har till exempel handlat om hur nyheter presenteras på olika sätt beroende på var händelserna utspelar sig och vilka som är berörda.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i samhällskunskap omfattar möjligheter och risker förknippade med internet och kommunikation via elektroniska medier. Undervisningen lyfter möjligheter som att det är lättare att påverka, nå ut med information och att kommunicera. Risker som tas upp är till exempel svårigheter med att veta vem som är avsändare, vad som är falska nyheter, samt frågor som handlar om personlig integritet. Även elever själva tas upp som risker utifrån frågor om vad man får säga och inte får säga på nätet. Skolans kurator pratar också med eleverna om näthat och nätmobbning.

*Undervisningens utformning*

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i samhällskunskap inkluderar ett varierat och brett arbetsmaterial och att olika typer av källor används. Eleverna har tillgång till läromedel och Nationalencyklopedin som skolan tillhandahåller. Andra material och källor som eleverna använder är SO-rummet, Wikipedia, SVT och andra

nyhetskanaler, samt analoga uppslagsverk. Eleverna söker också självständigt på nätet och använder då både texter och bilder som källor.

Skolinspektionen bedömer också att undervisningen är varierad och inkluderar elevaktiva arbetsmetoder. Lektioner består till exempel av föreläsningar, diskussionsuppgifter, film i helklass och enskilt arbete med uppgifter. En del av variationen är också att andra personer kommer in i undervisningen, till exempel en journalist från en tidning, kuratorn och skolbibliotekarien. Granskningen visar att eleverna görs delaktiga i undervisningen om källkritiskt förhållningssätt, bland annat genom att lärarna utgår från medier som eleverna använder och nyheter som eleverna själva lyfter. Lärarna ger också eleverna möjlighet att påverka undervisningen genom att berätta hur de tänkt lägga upp arbetet och låter sedan eleverna komma med förslag och synpunkter. Ett arbetssätt som används för att skapa engagemang i lärandet är att eleverna får sitta i grupper och formulera frågor utifrån det centrala innehåll de arbetat med och att dessa frågor sedan gås igenom gemensamt och blir examinationsfrågor. Lärarna använder också elevernas placering i klassrummet i syfte att skapa både trygghet och delaktighet.

Undervisningen har ett jämställdhetsperspektiv såtillvida att undervisningen innehåller möjligheter till reflektion över könsroller och att den utformas på ett sätt så att alla ska kunna komma till tals. Hur, eller om, undervisningen utmanar föreställningar och förväntningar på flickor och pojkars medievanor och intressen lyfts inte av lärarna.

## Svenska

### *Undervisningens omfattning*

Skolinspektionen bedömer att undervisningen omfattar informationssökning på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer. Undervisningen omfattar till viss del också informationssökning på bibliotek och eleverna besöker till exempel kommunens huvudbibliotek. Skolbibliotekarien besöker eleverna i årskurs 7, 8 och 9 för att prata om hur man söker information på nätet. Undervisningen handlar då även om hur personliga data, sökhistorik och cookies påverkar nyhetsflödet och sökresultat. Granskningen visar att eleverna också får undervisning om att söka information i analoga böcker, till exempel genom olika lästekniker och om hur man söker i ordböcker. I samband med ett besök av en journalist får eleverna söka information genom att göra intervjuer. I ett arbetsområde där eleverna gör en tidning skriver de också reportage i vilka intervjuer är en del av underlaget.

Undervisningen omfattar hur man citerar och gör källhänvisningar. En utgångspunkt i undervisningen är vikten av att eleverna lär sig att referera och skilja på egna och andras ord. Eleverna får undervisning om att citera och källhänvisa när de skriver bokrecensioner, när de skriver artiklar och reportage samt övar inför det nationella provet genom att arbeta med ett gammalt prov. Eleverna får även undervisning om att citera och källhänvisa från filmklipp och intervjuer.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen omfattar att sovra i en stor informationsmängd. Olika sätt att göra sökningar tas upp i undervisningen av skolbibliotekarien, till exempel breda och smala sökningar. Eleverna har också fått undervisning i att översiktsläsa och skriva ner stödord, samt att styckeindela och använda mellanrubriker för att sortera när informationen ska bli text. Undervisningen omfattar att pröva källors tillförlitlighet, till exempel genom att eleverna uppmanas att använda en mall med frågor som vem, hur och varför. Undervisningen omfattar också ett maktperspektiv i arbetet med texter, där frågor används om vem som talar och hörs i texten och vem som inte gör det, samt om hur texten är vinklad.

*Undervisningens utformning*

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inkluderar ett varierat och brett arbetsmaterial. Eleverna använder läromedel och resurser som Nationalencyklopedin och SLI.se som kommunen tillhandahåller, samt andra externa resurser på nätet. Både analoga och digitala arbetsmaterial och texter används, men det digitala överväger och lärarna saknar i viss mån tillgång till analoga källor som tidningar och bokuppsättningar. I undervisningen om informationssökning på internet, källkritik och boksamtal samarbetar lärarna med skolbibliotekarien. Eleverna besöker också kommunens huvudbibliotek.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen är varierad och inkluderar elevaktiva arbetsmetoder. Eleverna har fått skapa själva i undervisningen genom att producera filmer och boktrailers. Elevernas förkunskaper tas tillvara genom att elevernas tankar efterfrågas inför nya arbetsområden. Enligt en elevs utsaga så har läraren stor tilltro till att eleverna kan mycket men läraren är ändå noga med att ha genomgångar ”för att alla ska höra”.

Skolinspektionen bedömer att elever görs delaktiga i undervisningen, till exempel genom olika metoder för att fördela ordet. Ett jämställdhetsperspektiv finns också till viss del i utformningen av undervisningen. Till exempel har en lärare uppmärksammat att en uppgift som använts ledde till resultat där pojkarna underpresterade. Upptäckten ledde till förändringar i undervisningen och att uppgiften gjordes om.

## Lärarnas kompetens och kompetensutveckling

Skolinspektionen bedömer att rektor erbjuder kompetensutveckling som till delar understödjer en samtida undervisning om källkritiskt förhållningssätt. Granskningen visar att lärarna i både svenska/svenska som andraspråk och samhällskunskap har erbjudits, och deltar i, gemensam kompetensutveckling genom Läslyftet. Inom ramen för denna kompetensutveckling har både undervisning om kritisk granskning av texter och kritisk bildanalys varit en del. Samtidigt visar granskningen att lärarna upplever att det finns ett kontinuerligt behov av att hålla sig uppdaterade kring det specifikt digitala, kopplat till ämnets centrala innehåll. Detta för att de ska känna sig trygga i undervisningen och för att de ska kunna bedriva en undervisning som är intressant och relevant för eleverna.

Vad gäller undervisningen om källkritiskt förhållningssätt så har rektor stort förtroende för att lärarna gör ett gott arbete. I intervjuer med lärare i svenska/svenska som andraspråk och samhällskunskap framgår också att lärarna upplever sig ha nödvändig kunskap för att undervisa om källkritiskt förhållningssätt. Dock efterfrågar några lärare att få ta del av kunskap som finns i kommunen kring det samtida och specifikt digitala.

### Förutsättningar för samverkan och erfarenhetsutbyte

Skolinspektionen bedömer att det finns goda förutsättningar på skolan för samverkan gällande lärarnas planering och utveckling av undervisning om källkritiskt förhållningssätt. Det framgår att lärarna i svenska, svenska som andraspråk och samhällskunskap samverkar både inom och mellan ämnen och att detta stärks av att de, tillsammans med skolbibliotekarien, deltagit i Läslyftet.

Skolinspektionen bedömer att samverkan och erfarenhetsutbyte vad gäller källkritiskt förhållningssätt är ett arbete som lärarna driver. Det framgår i intervjun med rektor att hen ser som sin roll att organisera så att tiden finns för detta. Granskningen visar att det bland annat finns tid avsatt varje vecka både för arbetsenhetsmöten med alla lärare som undervisar i årskurserna 7-9 och för arbetslagsmöten med de lärare som undervisar i respektive årskurs. Även träffarna i Läslyftet ser rektor som organisatoriskt stöd för samverkan, vilket bekräftas av intervjun med lärarna. Rektor har också deltagit vid dessa träffar.

Skolinspektionen bedömer att det finns goda förutsättningar för samverkan med skolbiblioteket och skolbibliotekarien används också systematiskt som en pedagogisk resurs i undervisningen om källkritiskt förhållningssätt. Det finns även en bibliotiksplan i kommunen där det framgår att skolbibliotekarien är en resurs i ämnesundervisningen vad gäller informationssökning och källkritik.

Sammanfattningsvis har Skolinspektionens granskning inte visat annat än att det granskade området fungerar väl. Därmed avslutas kvalitetsgranskningen.

**På Skolinspektionens vägnar**

| | |
|---|---|
| X Agneta Kenneberg | X Erica Jonvallen |
| Beslutsfattare<br>Signerat av: Agneta Kenneberg | Föredragande<br>Signerat av: Erica Jonvallen |

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/undervisning-om-kallkritik/

# Bilaga 1 Författningsstöd för kvalitetsgranskningsprojekt Undervisning om källkritiskt förhållningssätt – samhälls-kunskap och svenska i grundskolan

## Skollagen (2010:800)

### 1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

### 1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

### 1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

### 2 kap. 9 §

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Rektorn och förskolechefen ska benämnas på detta sätt. Dessa benämningar ska förbehållas den som har en anställning som rektor eller förskolechef.

En ställföreträdare får utses för en rektor eller en förskolechef

### 2 kap. 34 §

Huvudmannen ska se till att personalen vid förskole- och skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling.

Huvudmannen ska se till att förskollärare, lärare och annan personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

### 3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

### 10 kap. 2 §

Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

## Skolförordningen (2011:185)

## 5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

## Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (SKOLFS 2010:37, Lgr 11)

Reviderad 2016. Denna läroplan, tredje upplagan, tillämpas fram till dess att den fjärde upplagan träder i kraft den 1 juli 2018 (läsåret 2018/2019).

### Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

### Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

I detta avsnitt anges bland annat att;

”Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Enligt ett av de övergripande målen ska skolan ansvara för att varje elev

- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden.

Vidare framgår i avsnittet när det gäller riktlinjer att läraren bland annat ska

- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande**

I detta avsnitt anges bland annat att elever ska ges inflytande över utbildningen och att de fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Ett av skolans mål är att varje elev

- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan

Vidare framgår i avsnittet när det gäller riktlinjer att läraren bland annat ska

- svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad,
- verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen,
- svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar**

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel och
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

**Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.15 Samhällskunskap**

*Syfte*

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,

*Centralt innehåll*

*Information och kommunikation*

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och kommunikation via elektroniska medier.

**Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.18 Svenska**

*Syfte*

(…) Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information från olika källor och värdera dessa.

*Centralt innehåll*

*Informationssökning och källkritik*

- Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

## Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (SKOLFS 2010:37, Lgr 11) Reviderad 2017. *(obligatorisk fr.o.m. läsår 2018/2019)*

Under läsåret 2017/2018 är det *möjligt* att följa den fjärde upplagan av läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (reviderad 2017). Från och med den 1 juli 2018 (läsåret 2018/2019) är det däremot *obligatoriskt* att följa den fjärde upplagan av läroplanen. Avsnitt för att förtydliga skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens har lagts till i den fjärde upplagan (2017 års revidering). Exempelvis har i kursplanen för ämnet samhällskunskap, starkare betoning tillförts på att omfatta olika aspekter av digitala medier, till exempel hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering. I kursplanen för ämnet svenska har ett syfte för ämnet tillförts om att ge eleverna möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter.

**Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag**

”Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet, med stort informations-flöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna

sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ."

"Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Utbildningen ska därigenom ge eleverna förutsättningar att utveckla digital kompetens…"

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper**

Samma innehåll i denna upplaga avseende det som tas upp under motsvarande rubrik på sidan tre i författningsstödet.

En punkt har lagts till under övergripande målen där det anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande**

Ingen ny lydelse i denna upplaga avseende det som tas upp under motsvarande rubrik på sidan tre i författningsstödet.

**Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar**

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.
- Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

**Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.15 Samhällskunskap**

*Syfte*

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information om samhället från olika källor. Genom

undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,

*Centralt innehåll*

*Information och kommunikation*

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel sociala medier, webbplatser eller dagstidningar.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

**Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.18 Svenska**

*Syfte*

(…) Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna bland annat ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- söka information från olika källor och värdera dessa.

*Centralt innehåll*

*Informationssökning och källkritik*

- Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar, även vid användning av digitala medier.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

*Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet.* **(Proposition 2009/10:165)**

”(…) Informationsteknikens utveckling ger snart sagt obegränsad tillgång till information men denna måste ordnas, granskas, värderas och omvandlas till kunskaper.” (s. 223)